

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Se pot primi în avans sau pe
termen. — Anunțurile nu se
reținut.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dittler, Zeyher
Schall, Rudolf Haus, A. Oppenich
Nachfolger; în Wien: Oppenich, J.
Tomeser; în Budapesta: A. V.
Goldberger, Soksten Bernas; în
București: Agenția Havas, Buc-
cursale de România; în Ham-
burg: Karoitz & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 or. și
30 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 8-a o
serie 10 or. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL IX.

„Gazeta” iese în mă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și strălătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din arară
și la dd. coilectori.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dănuț în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un esemplar 5 or. v. a.
său 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 24.

Brașov, Vineri-Sâmbătă 1 (13) Februarie

1897.

Grecii se pun în mișcare.

Evenimentele din Orientul euro-
pean au luat, în urma învoitei răs-
côle din Creta, o întorsătură tôte
amenințătoare. În primele zile ale
septemănei acesteia, scirile erau ce-
vași mai liniștite; în decursul zile-
lei de ieri și de azi însă au sosit
vești grave, mai ales despre purta-
rea Greciei în fața noiei răscole.

Parcă Grecii s'ar grăbi a în-
drepta o greșelă, ce ar fi comis'o mai
înainte prin tăcerea și neutralitatea
lor, în fața revoluțiunei de pe insula
Creta. Parcă s'ar teme, că de vor
lăsa să treacă și această ocaziune,
vor pierde pentru multă vreme,
decă nu pentru tot-deuna, șansele
de-a încorpora insula Creta regatu-
lui grecesc. Astă impresiune o pri-
mim, când cetim despre pașii între-
prinși de regele Greciei și de gu-
vernul său cu privire la Creta și de
manifestățiunile demonstrative ale
poporațiunei din Atena în zilele din
urmă.

„Nu mai putem privi cu mâinile
incrucșate la cele ce se petrec în
Creta”, se fi dîs guvernul grecesc în-
tr'o notă, ce a adresat'o puterilor,
accentuând marea îndatorire, ce o
are Grecia față cu creștinii, precum
și față cu locuitorii cretenii de ace-
lași sânge și de aceeași religiune
cu Grecii.

În Atena spiritele sunt cuprinse
de o mare agitațiune și vestea, că
guvernul la stăruința regelui a decis
să trimită flotila în ajutorul Crete-
nilor a fost salutată de poporațiune
cu o însuflețire nespūsă. Șese torpi-
lore au plecat spre Creta în nōptea de
Mercuri. Ele au fost puse sub co-
manda principelui George. Când
acesta a plecat, i s'a făcut o ova-
țiune extra-ordinară. Imensa mulțime
l'a salutat cu strigări de „Trăescă
Creta!” Regele, care petrecuse pe
principele George, a fost, când s'a
re întors la palat, obiectul celor mai
entusiaste ovațiuni ale poporului.
La Pyreu, când au plecat corăbiile,

s'au făcut asemenea demonstrative
manifestățiuni. În fruntea acestor
manifestățiuni stau Cretenii, cari se
află în Atena, și se pōte considera
ca un fel de răspuns dat lor, că
regina s'a dus în Pyreu și a îm-
părțit acolo ajutōre între fugarii
creteni.

Nu mai puțin agitate sunt și
ședințele camerei grecesci. Alaltăeri
ministrul-președinte Delyannis a fost
interpelat asupra ordinelor, ce le-a
primit flotila. El a răspuns, că nu
pōte spune, ce ordine a primit. Mai
departe fiind întrebat Delyannis, decă
în adevăr reprezentanții puterilor
voesc să impedece Pōrta de-a tri-
mite trupe în Creta, el a răspuns,
că nu are cunoștință oficială despre
acēsta, dēr că Grecia în tōte împe-
jurările se va sili să impedece de-
barcarea de trupe turcesci în Creta.
Declarațiunea acēsta a făcut cu atât
mai mare senzațiă, cu cât s'a aușit
ca sigur, că flotila a primit ordine
hotărîte în privința acēsta.

Scirea din urmă, precum și sci-
rea ce a sosit din Paris, că Turcia
va răspunde la provocațiunea Gre-
ciei prin aceea, că va face o de-
monstrațiă militară la granița Tur-
ciei, unde sunt concentrate trupe
turcesci în număr mare, și că pu-
terile au decis să lase în privința
acēsta Turciei mână liberă, a făcut
adēncă impresiune în capitalele eu-
ropene, deșteptând mari îngrijiri
pretutindenți.

Se crede adecă ca sigur, că
Grecia este incuragiată de-o mare
putere în procederea sa actuală și
de aceea sunt urmăriți pașii micu-
lului regat cu neîncredere. Mai mult
însă, se crede, că guvernul și po-
porațiunea Greciei sunt a se face
mai ales răspundători pentru înoi-
rea răscolei în Creta, ér urmarea
acestei neîncrederi este, că acum
se aduc laude purtării autorităților
turcesci în Creta.

Dovadă despre iritațiunea și
îngrijirile, ce au fost provocate de
scirile din urmă, este și panica, ce

s'a produs la burse. Mai ales bursa
din Pesta a suferit de acēstă panică,
câșcând cursurile efectelor cu câte
6—8 fl.

Este decă azi érăși în mare mē-
sură amenințată pacea europenă,
decă acțiunea întreprinsă de Austro-
Ungaria spre a-i domoli pe Grecii și
a-i aduce la reson nu va avē suc-
cesul așteptat.

CRONICA POLITICA.

— 31 Ianuarie.

În cestiunea arătării criminale con-
tra ministrului-președinte Banffy pentru
violarea secretului epistolar, judecătoria de
cere din Budapesta a și adus hotărîrea,
după care faptul nu pōte servi ca basă pen-
tru un proces și de aceea a respins arătarea.
„A-ny” spune, că judecătorul Gajzago a
cerut dela președintele camerei date pen-
tru a-și motiva acēstă sentință și numai
după primirea datelor a adus hotărîrea de
mai sus. Ca motiv principal se invōă îm-
pejurarea, că epistola cetită de Banffy a
fost găsită între nise hărții aruncate, pe
oând decă autorul ar fi ținut la secretul ei
n'ar fi lăsat să se prăpădescă. Abatele Mol-
nar, conducătorul „partidei poporale”, ca
acusatōr, va înainta recurs la tablă. Se
scia înainte, că se vor pune tōte în mi-
șcare spre a scōte pe Banffy din înouă-
tură. Dēr motivarea nu ni-se pare noro-
cōsă și, decă ar fi încă judecătōri în Un-
garia, hotărîrea instanței superioare ar spu-
bera de sigur motivele judecătōrului de
cero. Însă, cum dîșerăm, așa cevași nu-i
de așteptat.

Foile germane continuă a arēta în-
grigire față cu cele ce se petrec în Creta.
Cu privire la cestiunea uniunei Cretei cu
Grecia scrie „Hamburg. Corresp.”: „Chiar
decă Turcia ar privi liniștit la o aneosiune
a Cretei din partea Greciei, acēstă ar avē
o influință mare asupra țerilor balcanice
și ar da nascere la evenimente, a căror
urmări nu s'ar putea prevedea. Marile pu-
teri ar putea decă să se gândească la o
unire a Cretei cu Grecia numai pentru pre-
ful unui rășboiū european, său în cazul cel
mai bun, mărind pericolul de rășboiū. În

asemeni împrejurări puterile continentale
trebuie să respingă o astfel de idee. Anglia
i-a o pozițiă deosebită în acēstă cestiune,
deōre-ce simte trebuința de-ași întări po-
zițiia în Egipt.”

Interesant e și ceea ce scrie „Na-
tional Ztg.” din Berlin despre atitudinea
Franciei, care dîce: *pare a sprigini mișcare
de independență în Creta*. Am putea, con-
tinuă „Nation. Ztg.”, chiar să bănuim, că
Franciesii, în contra voinței politicei rusesci,
voesc să creeze în Europa o situațiă, prin
care Rusia să fiă constrinsă, a ținea cont
mai mult ca până acum de dorințele de
revanșe franceze. Acēsta s'ar putē con-
chide și din cochetarea guvernului frances
cu ideia unei nouē împărțiri grecesci a
Bisapțului. Ce să atinge de atitudinea Ger-
maniei, nici că-i vine în minte acesteia să
se gândească la o îmțire teritorială a
Greciei, după procederea pēcōtōsă a Gre-
cilor față cu creditorii germani. Ușor s'ar
putea nasce dintr'o astfel de augmentare
a teritoriului Greciei o gravă amenințare
a păcei europene. Guvernul german va
consimți decă la tōte măsurile, ce se vor
lua pentru susținerea păcii. Germania de-
altmătrelea n'are interese nemijlocite în
Marea Mediterană.

Se scrie din London, că guvernele
diferitelor puteri își dau tōte silințele pe
lângă guvernul grecesc de a'l impedece a
lua față cu insula Creta o atitudine, care
ar aduce după sine o ruptură diplomatică
față de Turcia. Diferitele cabinete accen-
tuază în admonițiunea lor responsabilitatea
ce și-ar lua-o guvernul din Atena printr'o
politiōă de acțiune și prin complicarea,
cestiunei cretene în împrejurările actuale.

De asemenea se anunță din Peters-
burg, că și guvernul rusesc este de părere
că integritatea Turciei trebuie susținută și
că tendințele de anexare grecesci deocam-
dată nu se pot sprigini. „Hotărîrea guver-
nului rusesc”, i se scrie ofioiosei „Pol.
Corresp.”, „de a susține și mai departe
integritatea Turciei, nu s'a schimbat nici
prin ultimele evenimente din Creta. În
Petersburg domnesce convingerea, că și
celelalte puteri sunt pētrunse de neoesi-
tatea de a rămân credincioșe acestui prin-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

CRETA.

(Fine.)

Fōrte repede s'a lățit Creștinismul în
Creta, fără însă a putē schimba caracterul
loouitorilor ei. Apostolul Cretenilor a fost
Sf. Titu, ucenicul apostolului Pavel. În
scrierōea cōtră Titu apostolul Pavel se es-
primă despre Creteni tot așa de nefavora-
bil, ca și autorii antioi. Vestea de omeni
rei le merseșe în tōtă lumea.

Domnia împărăței romane răsăritene
(bizantine) asupra insulei, despre care e
vorba, ținū până în a. 820, când Creta fu
cuprinsă de Arabi, cari o ținură sub stă-
pânirea lor timp de peste o sută de ani.
Arabii întemeiară orașul Candia, dēr în-
ainte de a cuprinde intrēgă insula, fură
alungați în 961 de împăratul byzantin Ni-
chifor Phokas și astfel Creta rămase érăși
peste două vécouri în posesiunea Byzanti-
nilor. Când însă cavalerii cruciatei a patra
așa-rumiții Latini, împărțiră între dēnșii

în a. 1190 imperiul byzantin, Creta ajunse
sub stăpânirea ducelui Bonitaciū de Mont-
ferrat, care în a. 1204 o vëndū republicei
venețiene. Sub stăpânirea Veneției rămase
insula în cestiune timp de 465 ani.

Sub domnia venețiană, ce e drept,
comercioiul și agricultura au progresat în
Creta, dēr stăpânirea „Dōmnei mărilor”,
ca și cea romană și arabioă, nu avea alt
scoop, decăt exploatarea insulei stăpânite.
Domnia venețiană a fost plină de fapte
sângerōșe, așa încât crudelitatea rafinată
și rece a stăpânitorilor din cetatea lagunelor
mai că era mai grozavă, decăt barbaria
primitivă a Turcoilor. Candioții se răscoliră
adese-ori împotriva leului dela San Marco
și-l alungară până la țermurii mării, dēr
aioi el se putea susține tot-deuna în ora-
șele Candia, Retimno și Canea, și în cu-
rēnd ér eșia biruitor.

Mai anevoioșă era și pentru Venețieni
ținerea în frēu a Sfakioților. După-ce se
încercaseră în zadar timp de o sută de ani
sē-i supună cu puterea, Venețienii întor-
seră foia, încercară sē-i atragă sub supre-

mația lor cu binele, luându-i în sold ca
ostași și acordându-le felurite beneficii. Can-
dioților bucate și bătaie; Sfakioților bu-
cățele de zachar, — era pe atunci o dîcōtōre
fōrte obișnuită. Dēr tot zacharul, ce-l că-
pētau, nu-i putea îndupleca pe Sfakioți de
a nu sprigini ori și ce răscolă, care se în-
tēmpla pe insulă.

Pe la mijlocul vécoului al 17-lea Turcii
osmanioi cuprinsēră acēstă frumoșă insulă
din mâinile Venețienilor. Turcii euceriră în
a. 1645 Canea și Retimno, în 1669 și Can-
dia, și astfel acuma stăpâniat intrēgă in-
sula, — afară de Sfakia. Pământul aflător
în stăpânirea Venețienilor se împărți între
Musulmanii, cari se aședară aioi, și o mare
parte a populațiunei indigene trecū la
Islam. Numai pe munții Sfakioților rămase
sus crucea și timp îndelungat Turcii nu
îndrăsniră să pētrundă și acești munți. Nu-
mai în 1770, când Sfakioții se aflau în
vrajbă unui cu alții, se arștară Turcii pe
neășteptate, conduși de nise băieți trădă-
tori, arșeră satele Sfakioților și duseră par-
tea cea mai mare din femeii și din copii în

robie. În chipul acesta puterea temuților
munteni fu secată pentru multă vreme.

Cu răscolă Grecilor împotriva stăpâ-
nirii turcesci în primele decenii ale seco-
lului present se începū și pentru Creta un
timp de lupte continue... Luptele acesteia
au fost și sunt provocate de propaganda
pan-elenioă prin mijlocirea Grecilor află-
tori pe insulă, cu scop, ca să o anexeze la
regatul grecesc. Candioții, în urma natu-
relului lor, se fac bucurōș aliații Grecilor,
dēr tot atât de puțin doresc domnia gre-
oșoă, ca și pe a Turcoilor. Idealul lor este
vechia viață insulară izolată.

La primele mișcări ale revoluțiunei
din a. 1821—27 Turcii năvaliră asupra po-
pulațiunei resvrătite, dēr în curēnd Sfa-
kioții, sufletul ori și oarei răscole, se arun-
cară asupra lor și-i alungară înapoi până
la Canea. După-ce primiră ajutōre nouē,
Turcii érăși pētrunseră în lăuntru insulei,
în „Cetatea munților albi”, însă nu putură
străbate, și astfel fură respinși și în 1822
în mai multe lupte sângerōșe. Turcii de
bună sēmă ar fi perdut acum insula, decă

cipiu, și acesta cu atât mai mult, căci contele Muraviev în convorbirile ce le-a avut cu persoanele cele mai însemnate politice din Paris și din Berlin, a câștigat impresiunea, că Franța și Germania, în ceea-ce privește criza din Turcia, vor observa cu strictețe acest principiu. Ca condițiune însă pentru o asemenea atitudine a puterilor se consideră în cercurile hotărâtoare politice din Petersburg, ca Sultanul să primescă reformele propuse de puteri și să le și execute cu sinceritate.

Conflict de graniță între România și Ungaria.

Am comunicat zilele acestea după foile ungurești, că vre-o 40—50 de muncitori ungari, cari lucrau la exploatarea unei păduri dela granițele României, au fost prinși și arestați la ordinul subprefectului român din Vrancea.

Afacerea acesta, după cum îi se scrie din Bucuresci lui „Magyarország“, a luat acum o întorsătură serioasă, așa că cestiunea s'a pus pe teren diplomatic și acum se schimbă note destul de vii asupra acestei cestiuni între Bucuresci și Viena, respective Budapesta.

Istoricul cestiunii, după datele oficiale române, reproduse de amintita foia, este următorul:

Firma Horn și Grudel din Budapesta a luat în exploatare de câțiva ani mari teritorii de pădure din comitatul Ciucului, al Odorheiului, precum și din județul Putna din România. Atât pe teritoriul ardelean, cât și pe teritoriul român, amintita firmă a instalat două ferestre mari, pe care le-a împreunat printr'o linie ferată vicinală, care e construită dela gara Covasna până la comuna Musa-mare în România.

În România însă nimenea n'are drept de-a construi căi ferate, afară de stat, și încă tocmai la graniță. De aci vine conflictul. Astă-tornă, când s'a construit această linie ferată, firma Horn și Grudel a voit să ia în arendă pădurea comunei Soveja din România, dăr acesta nu i-a succedat. Cu toate astea, în Decembrie anul trecut vre-o 300 de muncitori unguri din ordinul unui mare comerciant cu numele Barabás și sub conducerea lui Tréfas Istvan au început să taie pădurea dela Soveja. Au și tăiat vre-o 800 de copaci, dăr autoritățile române aflând despre asta, au oprit a se tăia, și mai departe pădurea. Muncitorii au sistat lucrul, dăr copacii tăiați au fost trimiși la Brețou.

Pe la finea lui Ianuarie a. c. Ungurul Barabás erăși a trimis vre-o 200 de muncitori în pădurile dela Soveja, ca să le exploateze. Autoritățile române cerură atunci ajutor militar dela guvern și după două zile a și sosit o companie de ostași, cari pe 37 de muncitori i-au prins și arestat, er alții au scăpat cu fuga.

Acești muncitori se află până azi în

închisura tribunalului dela Focșani. În urma schimbărilor de note între guvernul român și cel unguresc s'a hotărât de-oamdată a se trimite o comisiune mixtă la fața locului, ca să studieze afacerea.

Asupra acestei cestiuni, „Liberalul“ din Bucuresci scrie următoarele: Se știe, că un diferend s'a ivit între guvernul român și cel austro-ungar în privința unei păduri supusă tăerii, dela hotarul județului Putna, plasa Vrancea, și asupra căreia vecinii noștri au ore-cari pretențiuni de călcare de hotare. Guvernul român a numit pentru cercetarea cazului, o comisiune compusă din d-nii Paul Stătescu, inspector general administrativ, P. Slăvescu, prefectul județului, un ofițer superior ca reprezentant al ministrului de război și un inginer silvic care, împreună cu oberșpanul și vicespanul numiți de guvernământul austro-ungar să cerceteze cazul. Comisiunea se va transporta poimăne în pădurea Soveja, la punctul Tulniceni.

SCRIRILE ZILEI.

— 31 Ianuarie.

Limba franceză în gimnasil. Pără acum limba franceză s'a propus în gimnasil dela noi ca studiu extra-ordinar și a fost liber de a o propune ori-cine. De acum înainte însă ministrul unguresc de culte și instrucțiune publică condiționează dreptul de-a propune limba franceză dela o anumită calificățiune. Doritorii de-a propune limba franceză vor trebui adecă să facă un examen înaintea unei comisiuni compuse din profesori universitari, fiă la Clușiu, fiă la Budapesta. La aceste esamene se vor pute prezenta numai indiviți provăduți cu testimoniu de maturitate. Taxa esamenului, care se pôte face în ori-ce timp afară de zilele de vacanță, este 5 fl.

Doctorul Assaky re'tors la Paris. Foile parisiane salută cu multă căldură și în mod elogios revenirea Doctorului Assaky, agregatul facultății de medicină din Paris, care timp de patru ani a stat în fruntea institutului de chirurgie din Bucuresci. În deosebi marele diare parisiane „Goulois“ și „Figaro“ salută cu însufletire pe tânărul și învățatul medic. Vom reproduce în numărul de mâne părțile mai însemnate din articuliile remarcabili ai acestor diare.

Gendarmeria internațională în Creta. Ministrul comun de război a adresat comandelor militare o circulară, prin care provăcă corpul ofiteresc și pe soldații de rând, că aceia dintre ei, cari ar fi aplecați a intra la gendarmeria internațională din Creta, ce se va înființa, să se înscrie la forurile competente. În urma unei hotărâri luate de puterile europene pentru înființarea gendarmeriei internaționale în

Creta, pe Austro-Ungaria se vine un contingent de 150 persoane. Acei ofițeri, cari vor să intre la gendarmeria internațională, vor fi primiți cu un grad mai înalt, decât care îl au în armată; de-asemena și salariul va fi mai mare; acești ofițeri sunt obligați în Creta la trei ani de serviciu, dăr în timpul acesta și în armata noastră li-se va rezerva locul și rangul, ce l'au avut. Acei soldați de rând însă, cari intră la gendarmeria internațională din Creta, vor fi concediați pe trei ani din armată, er după reintorcerea lor din Creta, decât nu li-ar conveni asta mai departe acolo își vorface mai departe restul timpului de serviciu în armata noastră. Gendarmeria internațională din Creta se va înființa în timpul cel mai scurt, de aceea și termenul însinuării este scurt.

Evadarea la Tergu-Ocnei. Prea des cetim în foile din România, că ieri și ocolu a succedat criminalilor a scăpa din penitenciar. Dovadă nu numai de slaba vază, dăr și de defectuosa construire și organizare a penitenciarului din țără. Etă ce raportată din nou „Liber“ de eri: Dăce condamnați pe viață, din T. Ocnei închiși în sala cu Nr. 2 au spart ușa din mijloc deschidând cu un briceag tăblia de fier. Eșind afară, au lovit în cap pe sentinela din apropiere. Sentinela, deși greu lovită, a putut da semnalul de alarmă, printr'un foc de armă. La alarma dată, gardianii și ofițerii de serviciu cu tot personalul de gardă au eșit afară. La somațiunile făcute de ofițeri, cinci din evadați s'au retras în camera lor, ceilalți cinci au încercat a fugi, amenințând pe soldați. Ordonându-se o salvă, unul din condamnați a fost greu rănit și a murit în urmă. Ceilalți 4 s'au retras în latrina închisorei închidându-se înăuntru. După o luptă cu soldații ei au putut fi scoși afară răniți. Procurorul, prefectul județului și d-l Gr. Dianu, directorul penitenciarului sunt la fața locului.

Nouă turburări între băieșii din Bănat. Foile din Pesta și din Viena primesc din Lugos următoarea scrisă: Băieșii din Anina, Oravița și Reșița, în număr cam de 10,000 se pregătesc a face *strike*. La Reșița s'a trimis un detașament de soldați. Vicespanul Bela Litsek s'a dus la localitățile numite, ca în cas de lipsă să pôtă lua dispozițiunile necesare. Motivul mișcării se dăce, că este nemulțămirea mizerilor cu modul, cum s'a regulat în timpul din urmă cestiunea fondului lor de ajutorare.

Nouă cale ferată. Ministrul ung. de comerț a conces a se face în timp de un an lucrările pregătitoare pentru construirea unei căi ferate vicinale dela Mirăstean până la Niaradsereda, trecând prin comunele săcunesi Lorintfalău, Lucafalău, Jelenfalva, Fintahaza, Káposztas-Szt.-Miklos, Karácsonfalva, Cserfalva, Acoșfalău, N.-Szt.-Benedic, Süketfalva și Demeterfalva.

Prând la baronul Banffy. Pôte de bucuria, că a scăpat de arătarea criminală

făcută contra sa pentru violarea secretului epistolar, ministrul-președinte Banffy erăși a dat Marța trecută un prând. La acest prând a luat parte și credinciosul său mameluc Goldiș Jozsef. Nu șcim, decât s'a prezentat cu reverență, ori cu pînteni, dăr de mâncat de bună sémă că va fi mâncat bine.

Biserica Sf. Nicolae din Scheit: Poimăne (Duminecă în 2 Februarie v.) — În timpuarea Domnului, — va predica pârintele paroch, Dr. Vasilie Saftu.

Gustav Salvini, marele tragedian italianesc, va da în Brașov cu întreaga sa trupă italiană, începând de Lună 15 Februarie n., în sala teatrului din Redută, un ciclu de 4 reprezentațiuni, ca oșpe. Piese, ce vor compune programul reprezentațiunilor, sunt luate din dramele cele mai renumite ale lui Shakespeare. În 15 Februarie n. se va da „Hamlet“, în 16 „Romeo și Julieta“, în 18 „Neguțatorul din Veneția“, în 19 „Femeia îndărătnică“. În cercurile inteligente ale orașului nostru se manifestă încă de pe-acuma un interes deosebit față cu aceste reprezentațiuni, deore-ce este știut, că G. Salvini este un vrednic urmaș al tatălui său, care ca tragedian și-a câștigat un renume european. Pentru reprezentațiunile amintite se pot procura bilete la cassa teatrului de azi încolo în orele obișnuite.

Banii îngropați la Metropoliă. Cetitorii noștri își aduc aminte de furtul dela ministerul de finance din Bucuresci comis de un funcționar dela acest minister cu numele Petrescu. Acesta îngropase partea cea mai mare a sumei furate în dealul Metropoliei. El a mărturisit faptul, dăr când s'a cercetat la fața locului, banii nu s'au mai aflat, dispăruseră ca prin farmec. În cele din urmă însă totuși, — se dăce în urma stăruințelor gazdei lui Petrescu, a lui Niță Florescu, care a fost și el implicat în acest furt, s'a dat de urma banilor. Primind parchetul o denunțare, poliția a făcut o descindere la locuința unui anume Al. Becheru. Acest Becheru a fost sergent de stradă postat în dreptul dealului Metropoliei pe timpul când s'a făptuise furtul la ministerul de finance. El a vădut când s'a îngropat banii furati și a pus mâna pe comora furată. Despre rezultatul cercetării cetim în „Liberalul“: Cât-va timp după făptuirea furtului dela finance; Becheru începă să nu mai vie regulat la serviciul său, er câte-va zile în urmă nu mai veni de loc la serviciu. Becheru când vădu poliția în casa sa începă a tremura și a se îngălbeni. Emoțiunea sa merse crescând ne mai putând aprópe răspunde nimica la întrebările ce îi se făceau. Începând perchișiția se găsi într'un soriu un libret de 1610 lei al casei de depuneri. S'a mai găsit apoi în saltelele patului 10 hârtii de câte 100 și 129 galbeni înșirați în formă de salbă. Suma cea mare însă nu se găsi. La început Becheru negă cu pu-

n'ar fi putut păstra pentru densii, — în tocmai ca odinioară Venețienii, — locurile întărite.

Acum era vorba, ca răscolății să purcedă în mod unitar împotriva acestor locuri întărite, în prima linie împotriva cetățenilor. Canea, Retimno și Candia, care pe atunci erau foarte părăginate și ar fi putut fi cuprinse cu asalt. Dăr acesta nu se întâmplă. Spiritul cel vechiu de partid se afirmă și de astă dată și pe când răscolății dela șes și cei dela munte se certau unii cu alții: cari dintre ei să fiă conducători, până când Sfakiotul Rhousos uoise pe Melidonis, conducătorul celor dela șes, — momentul potrivit pentru a cuprinde cu asalt cetățile numite trecu, fără să fi fost folosit. Cu toate acestea; fiind ajutați răscolății prin cete de voluntari veniți din Grecia și cu arme, trecură mai mulți ani, până când Mehemed Ali, vestitul vice-rege din Egipt putu restabili liniștea în insulă.

O nouă răscolă, întâmplată în a. 1858, a fost fără însemnătate, dăr cu atât mai însemnată a fost cea din anii 1865—69.

În anul 1863 s'au unit insulele ionice

cu Grecia. Acesta a îndemnat propaganda pan-elenică să încerce a cuprinde și Creta. Astfel se începă din nou răscolă, care a fost foarte mult sprijinită de Grecia. Și acum la început răscolății avură succesul însemnat. După mai multe biruințe, în 1867 intră în insulă, afară de cele trei porturi întărite, numite de repetite-ori, se afla în mâinile lor. Dăr și de astă-dată vechia discordia se ivi din nou și în urma ei cei răscolanți nu putură folosi strimțoarea, în care aduseseră pe Turci. Intervenirea puterilor europene (Rusia, Franța, Prusia, Italia) nu avă altă urmă, decât, că Pôrta, după zadarnice încercări de a pacifica pe cei răscolăți prin concesii, purcese cu mai multă energie în inulă. Afară de aceea guvernul turcesc adresă Greciei la finea a. 1868 un ultimatum, în urma căruia în Ianuarie 1869 și și începă dușmăniile între cele două țări vecine. Retrăgându-se Grecia în urma energicelor măsuri luate de guvernul turcesc, răscolă din Creta trebui să înceteze în curând.

De-atunci se mai iviră în mai multe rânduri turburări în insulă, despre care e

vorba, dăr aceste turburări luară numai în anii 1887 și 1888 un caracter amenințător.

Forma acestor răscolă este totdeauna aceeași. Ele încep s'au se reînnoesc spre primăveră, căci erna, cu deosebire în tinuturile muntose; nu e pentru asemenea mișcări. La primele simptome populațiunea musulmană dela țără, învățată de multele pârții de mai înainte, se refugiază în cetăți. Cetățile acestea sunt acum indeseate de omeni. Ciocnirile între Mohamedanii iritați și între Creștinii, cari aici se află în minoritate nu se pot evita. Din ambele părți se fac escese și astfel primele sciri „despre grozăviile turcesci“ ajung în Europa. Într'aceea Sfakiotii se coboră din munții lor și înșotindu-se cu conaționaliilor lor dela șes, resping trupele turcesci, s'au le impresoră. Corăbiile de război ale puterilor europene apar la țărnișii insulei neliniștite. Într'unul din aceste stadii se află „cestiunea crețenă“ și acum.

Autorul, din care am tradus șirurile de mai sus, crede că și de astă dată răscolă din Creta a fost pusă la cale de Grecii

din regat, ajutați de bani englezesci, și e de părere, că îndată ce se vor trimite trupe mai numeroase turcesci, răscolă va fi pătoliată și pôte se va mai continua căta-va vreme în tinuturile muntose din vest.

Scirile, care vin din Atena însă, susțin tocmai din potrivă, că turburările din zilele din urmă le-au provocat Mohamedanii grămădiți în cetățile de căpetenie ale insulei, voinđ prin acesta să zădărnicească introducerea reformelor primite de Pôrta la insistența puterilor europene, în urma răscolăi din vara trecută.

Care din aceste două păreri contrare este cea adeverată, se va vedé în curând.

Deocamdată lucrurile stau foarte rău în patria lui Minos, lupta între Mohamedani și Creștinii s'a aprins cu mai multă vehemență ca în primăvara și vara trecută, în mai multe puncte s'a proclamat unirea cu regatul grecesc... și diplomații au de nou de lucru cu insula numită în fruntea acestor rânduri.

tere că mai are ori-ce altă sumă în casă. În urmă însă, în urma insistențelor poliției, se găsi puși într'un oian d'asupra unei, zidit și vârui bine ca să fie mascat, încă 25 mii lei în hârtii de 100.

În fine Becheru făcî mîrturisiri complete. Becheru a observat pe Petrescu cînd a îngropat banii la piciorul dealului Metropolei și i-au desgroptat căte-va țile în urmă. Demisionînd din corpul sergenților, el și-a cumpărat o casă în valoare de 4000 lei și trăia fără nici o grije. La un chef ce a făcut țilele din urmă, între pîhare el a lăsat să i soape căte-va frase din gură, din care s'a înțeles amestecul său în furtul dela finanțe.

Cununii. D-l Ioan Bogdan, profesor universitar și d-șora Măriora Colțescu își vor serba Dumineca viitoare cununia religioasă în București. — Felicitările noastre.

Sciri liniștitoare față cu ciuma. Din Paris se face următoarea împărtășire importantă: Președintele Republicii Faure a cercetat Mercuri în 10 Febr. n. institutul Pasteur, unde D-rul Roux i-a dat explicații asupra fabricațiunii serului anti-pestilential, care face progrese repezi. D-nul Roux declară, că microbii ciumei se desvîltă în pămînt și înainte de a pătrunde în organismul omeneș, probabil, că trec mai întîiu asupra animalelor. Microbii ciumei sunt dintre toți microbii cunoscuți mai puțin rezistibili, deoarece ei se prăpădesc chiar și într'o simplă soluțiune de phenyl. Propagarea lor în India este de a se atribui mai cu seamă necurăteniei. Dacă așa-dăr, contra tuturor așteptărilor, epidemia s'ar arăta și în Europa, nu trebuie lumea să se sperie. Ea n'ar găsi nici-de-cum un teren favorabil pentru a se pute lăși și în curînd va trebui să se stingă.

8 Pentru urășeni, funcționari, etc. cari au ocupațiunii sedentare sunt prafurile Seidlitz ale lui Moll cel mai bun remediu prin efectul lor la regularea mistuirei. O cutie 1 fl. se pîte cîpăta țilnic prin poște de către farmacistul A. Moll liferantul curții din Viena. Tuchlauben 9. În farmaciile din provincii să se cîră preparatul lui Moll provîdît cu marcă și s'ubscriere.

Sciri mîrunte din România. Joi s'era s'a dat la palatul regal a treia serată dansantă. S'au făcut 400 de invitațiuni.

— Camera a validat, în ședința de ieri, alegerea amicului nostru d-l Paraschiva Sechiare, ca deputat al colegiului II de Covurlui.

— Senatul a votat recunoșterea ca persoană morală a „Societății Geografice“.

— Consiliul sanitar superior a ținut Marți s'era ședință. Intre alte chestiuni, s'au discutat măsurile sanitare ce mai sunt de luat în privința epidemiei de ciumă. S'a hotărît de asemenea ca să se ia măsuri față de importul produselor brute și animalelor de tot felul.

— Joi s'a deschis în palatul „Ateneului“ esposiția de tablouri eminentului pictor, N. Grigorescu.

— D-l Ștefan Minovici, licențiat în științele fizico-chimice, a fost numit profesor cu titlu provisoriu la catedra de chimie analitică dela școala superioară de farmacie din București.

— Epidemia de variolă mai bîntue în 15 județe. Județele mai greu bîntuite sunt: Dâmbovița cu 21 comune, Mehedinți cu 19, Vlașca cu 20 și Prahova și Romanș cu câte 10 comune în care se află copii bolnavi de variolă.

— Un viscol mare a fost Marți în totă țera. Circulația telegrafică a suferit pe alocurea fiind rupte firele telegrafice. Trenurile au sosit la București toate cu întârzieri însemnate 1—3 ore. Cu totul întreruptă a fost Mercuri circulația trenurilor între Brăila-Buzău și Buzău-Foșani.

Dela comună.

Ședința din 10 Febr 1897 st. n.

Primarul răspunde la interpelațiunea doctorului Gusbeth din ședința trecută despre cassarea țidului orașenesc de pe promenada de sus, că magistratul a dat voie în Octomvre anul trecut unui proprietar a rape țidul până la o înălțime de 3 metri. Răspunsul se ia spre știință.

Dr. Lurtz interpelază 1) în privința contractului de incheiat cu directorul dela fabrica de gaz și 2) în privința apeductului, care se închide de vr'o căte-va țile

în decursul nopții. La prima întrebare primarul observă, că a provocat pe fiscal a compune contractul și l' va prezenta cînd de curînd reprezentanței spre aprobare, ăra la interpelațiunea a doua răspunde, că lipsa de apă a necesitat pe magistrat a închide apeductul, pentru ca să se umple rezervorul de pe promenada de sus peste nopțe. Lipsa de apă nu e din cauza insuficienței isvórelor, ci din cauza consumatorilor, cari fac risipă și lasă să curgă apa de frică ca să nu înghețe apa în țevi. Acest inconvenient va fi un reu permanent și nu se va putea delătura decât prin introducerea hidrometrelor. Senatorul Alesius mai observă, că a crescut și numărul abonațiilor în mod considerabil. Ambele răspunsuri servesc spre știință.

Urmază ordinea țilei:

1) Chargele cele nouă dela reuniunea pompierilor depun jurămîntul obișnuit și primarul împarte medaliile comemorative acelor pompieri, cari au servit 10 ani.

Punctele 2 și 3 nu se pot pertracta și se vor pune după 15 țile de nou în programă.

4) Magistratul propune a se ceda ministerului de finanțe un teren de 3000—4000 metri pătrați între gara tramvaiului de pe promenada de jos și între fostul hotel la „sóre“ pentru țidirea unui palat pe seama direcțiunii financiare. Dr. Lurtz propune amănarea debaterii până va veni comisiunea aleasă cu raportul despre parțelarea și folosirea întregului loc liber de sub strajă. Bologa combate amănarea țicînd că comisiunile multe nu ne-a prea dus la rezultate practice și au servit mai totdeauna numai la amănarea chestiunilor pentru cari au fost alese. Comuna are multe interese ca direcțiunea financiară să fi în Brașov și nu în alt loc, prin urmare trebuie să dea și locul necesar. La votare nominală se primesc propunerile magistratului cu 51 de voturi contra 10. Prețul se ficséză cu 250 fl. per m².

5) Se aprobă declarațiunea lui I. Eichberger, prin care recunoșce ca servituit curgerea apei din realitatea din țergul oailor cumpărată dela comună.

Ședința din 11 Febr st. n.

se deschide de către vicespanul Dr. Jekel și după formalitățile prescrise se aleg prin aclamațiune: Iohann Reinisch ca concipient la magistrat și Gustav Hain ca adjunot silvic. Aleșii depun imediat jurămîntul.

Ședința se continuă sub presiul primarului și se desbat punctele rîmase din programa de ieri.

6) Se cumpără realitatea dîmnei Eleftera Cristea din Ciocroc pe seama spitaleului „Petcuț“ cu prețul de 4500 florin v. a.

7) Se cumpără și mîra lui Abri din capul Scheiului cu 500 fl.

Punctul 8 se va pertracta după 15 țile.

9) Se voteză colonelului Tlasca 3000 fl. pentru planul casarmei de infanterie.

10) Se decide țidirea unui magazin de munițiune cu 6009 fl. și facerea drumului necesar cu 3767 fl.

11) Se aprobă protocoalele de ofertă și licitațiune despre arendarea pămînturilor comunale.

12) Școalei evang. luth. din Blumena se voteză 59 m³ de lemne de fag pentru încălțitul saelor de învățămînt.

13) Pentru împărțirea ajutoarelor din fundațiunea Dr. I. Plecker se alege o comisiune din membrii Resch, Schmidt și Dr. Gusbeth.

14) Se permite fabricii de zăhar a subarinda Stuparilor o parte din „Rogoaze“.

15) Dirigentului dela musica orașului Brandner se votează un adaus la salar de 200 fl. pe 1896 și 1897.

16) Leafa hingherului se ridică cu 120 florin.

17) Domnișorei L. Kamner se voteză un ajutor lunar de 10 fl.

18) Fostului păzitor de cîmp G. Tartler se votează un ajutor lunar de 5 fl.

19) Cererea lui W. Tresnyak de a fi primit în sinul comunei se respinge.

20) Fiind leafa mîței pentru Dîrste prea mică, la concursul scris n'a cînfurat nici una, de aceea se ridică salarul la 120 fl. și 48 fl. bani de quartir.

21) Se aprobă socotelile pe 1893, 1894 și 1895 a diferitelor fonduri administrate de magistrat.

Guvernul ungueresc sub influința lui Rothschild.

Pazmandy istorisese în colónele lui „Magyarország“ următorul cas fôrte caracteristic:

Țilele acestea, a sosit la Budapesta d-na Odilon, primadona dela „Volkstheater“ din Viena, însoțită de-o trupă germană, și a anunțat, că va da două reprezentațiuni. Fiind-că reprezentațiunile i-au adus un câștig de peste 3000 fl., a voit să dea și a treia reprezentațiune, pe care a și anunțat-o fără însă a se fi asigurat mai dinainte de permisiunea poliției. Cînd tóte erau gata, poliția opri a-se da reprezentațiunea a treia. Atunci d-na Odilon se urcă în trăsura și merse direct la ministrul de interne Perczel, rugându-l să permită a se da reprezentațiunea, ce era anunțată pe aceea țil. Ministrul însă a declarat, că nu pîte permite.

Atunci d-na Odilon a telegrafat imediat la baronul Rothschild în Viena, cerîndu-i ajutorul. Curînd după acesta pe la orele 5½ s'era sosit la adresa ministrului Perczel o telegramă dela Cancelaria de cabinet din Viena, în care se da expresiune „dorinței“, ca reprezentațiunea d-nei Odilon totuși să se permită. Ministrul Perczel numai decît dete avis prin telefon cîpitanului de poliție, că nu-i este permis să împedecă reprezentațiunea.

Astfel a treia reprezentațiune germană s'a și dat, ăra d-na Odilon s'a reîntors la Viena c'un nou câștig de 1500 fl. La gara din Viena Rothschild s'o fi întîmpinat cu cuvintele: „Nicht wahr, ich hab denen da unten gezeigt, wer ich bin!“ (Nu-i așa că le-am arătat Ungurilor din Pesta cine sunt?)

Așa istorisese Pazmandy acest cas pentru a arăta, că chiar și capriciul unei teatraliste, deoă ea vine dela Viena, este poruncă pentru Unguri.

Despre Alfonso Rothschild spune Pazmandy, că este un jidan fôrte sgărcit, care niciodată nu pîrtă măcar un crucer la sine, numai ca să nu fi silit a împrumuta cuiva, ori a da ceva de pomană. Pentru acoperirea cheltuelilor mai mici, casa o duce vizitiul.

Acuma, la etatea de 50 de ani, i-s'au aprins Jidanului călcăele, amoresându-se foc de d-na Odilon. De aici vine, că ea se bucură în măsură așa de mare de protecțiunea lui Rothschild, a căruia influință asupra guvernului ungueresc s'a manifestat cu ocaziunea acêsta atît de puternic.

Invitare.

La adunarea anuală a Reuniunii spre ajutorarea prizonierilor din Brașov, care se va ține Duminecă în 21 Februarie a. c., în sala de ședințe a sfatului, sunt invitați toți membrii Reuniunii, cu adausul, că la cas, cînd membrii nu s'ar prezenta în numărul hotărîtor, va se țică în sensul statutelor 20 de membri, se va amăna adunarea pe 28 Februarie a. c. în care țil se va ține ședința fără a lua în considerare numărul membrilor prezenți.

Președintele.

Mulțămîtă publică.

Comitetul Reuniunii femeilor române din Abrud și giur în ședința sa din 20 Ianuarie a. c. a luat spre plăcută știință, că duii Simeon David, Petru Macavei, Ștefan Paul și Ioan Jantea și drele: Ana Răboiu, Virginia Pașcaru și Elena Adamovici în 7 Ianuarie a. c. a jucat în favorul Reuniunii noastre piesele teatrale: „Rămășagul“ de V. Alexandri, „Conu Leonida facia de reacțiune“ de Caragiale și „Anghelușă“ de Alexandri. Au suprasolvit: d-l Ales. Ma-

cavei 4 fl. și d-nii: Ioan G. Macavei, Dr. Nagy K., Sam. David și Dr. Laurențiu Pop câte 1 fl., și a rezultat un venit curat de 97 fl. 21 cr., care suma s'a și administrat la casa Reuniunii.

Conform concludului adus în aceeași ședință, subscriții venim, prin acêsta a ne împlini cea mai plăcută datorință, exprimînd în numele Comitetului călduroasă mulțămîtă și recunoștință sus amintiților domni și domnișore, cari totți jucăndu-și rolurile tare bine, au procurat publicului nostru de aici și giur o s'era plăcută și Reuniunii noastre un ajutor atît de frumos și binevenit!

Tot-odată exprimăm mulțămîtă și recunoștință tuturor, cari au participat la acel teatru, și mai ales amintiților domni, cari au avut generositatea, de a suprasolvi.

În aceeași ședință cetindu-se lista banilor încuși la balul arangiat în favorul Reuniunii la 21 Ianuarie a. c., s'a eruat că eu încurs peste tot 138 fl. s'a spesat preste 38 fl. 03 cr; prin urmare a rezultat un venit curat de 54 fl. 97 cr.

Au suprasolvit căte 3 fl. dnii: Ales. Filip, Mihai Cirlea, Dr. Laurențiu Pop. Dr. Enea Draia și d-na Ana Adamovici Căte 2 fl. dnii Iosif Crișan, Dr. Nagy Károly, Aurelian Danciu, Basiliu Bașiota, Silviu Lazar și Petru Fizeșanu și d-na Letiția Stoica. Căte 1 fl. dnii: Petru Macavei Ioachim Totoianu, Petru Popovici, Samuil David, Ign. Hartmann, Lanes Giurchescu, Absolon Faur și Dr. Vas. Fodor ăra d-l Miklosi Iozsef 50 cr. Venim a exprima cea mai călduroasă mulțămîtă și recunoștință comitetului arangiator și tuturor Onoraților contribuitori, și cu deosebire generoșilor domni și dîmne, cari au binevoit a suprasolvi.

Abrud, în 4 Februarie n. 1897.

Anna Filip,
pres.

Alexandru Ciura,
secretariu.

ULTIME SCIRI.

Viena, 12 Febr. Atât aici cât și în Berlin domnesce convingerea, că o intervențiune armată a Greciei în Creta ar aduce după sine cele mai fatale consecențe. Ambele guverne aliate fac încordări de a împiedeca o eventuală acțiune a Greciei.

În aceeași direcțiune, s'asigură, lucră și guvernele din Paris și Londra. Englesii trimit o escradă în Creta.

Goluchowski a conferit cu ambasadorul rusesc și apoi a fost primit în audiență de Majestatea Sa.

DIVERSE.

Vięta lui Edison. Edison, unul din cel mai renumiți inventatori ai secolului, s'a născut în 10 Februarie 1847, este prin urmare toamai de 50 ani, în deplină putere a etății, așa că multe invențiuni admirabile putem încă aștepta dela el. Părinții săi au fost nise arendatori necăjiți, cari nu aveau timp a se ocupa cu crescerea lui. Cînd era de 12 ani, întemeiă un țiar local intitulat „Grand Trunk Herald“, pe care el îl scriea și el îl și vindea pe la stațiunile căilor ferate, cuprîndînd aprópe numai sciri petreoute în cursul țilei. Mai tîrziu se făcî vîndător de țiare, ăra după asta deveni funcționar la căile ferate. Cînd fî aplicat la oficiul telegrafic, începî a se ocupa cu invențiunile. El inventă telefonul, fonograful, microfonul, megafonul și multe altele, prin care deveni cunoscut în totă lumea și-și făcî numele nemuritor. El, care la început abia își putea cîștiga pînea de tóte țilele, astăci este milionar de mai multe-ori și are în Chicago cele mai mari stabilimente de mașini.

Literatură.

Din „Biblioteca pentru toți“ a apărut Nr.-ul 111 Poesii de Th. M. Stoienescu prețul 30 bani.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 10 Februarie 1897.

Renta ung. de aur 4%	122.05
Renta de corone ung. 4%	99.65
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	123.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.75
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.—
Bonuri rurale ungare 4%	97.70
Bonuri rurale croate-slavone.	98.—
Imprum. ung. cu premii	151.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	140.—
Renta de hartie austr.	101.25
Renta de argint austr.	101.70
Renta de aur austr.	123.05
Losuri din 1860	143.—
Actii de ale Băncii austro-ungar.	952.—
Actii de-ale Băncii ung. de credit.	395.50
Actii de-ale Băncii austr. de credit.	362.75
Napoleonori	9 52 1/2
Mărci imperiale germane	58.77 1/2
London vista	119.80
Paris vista	47.05 1/2
Rente de corone austr. 4%	100.70
Note italiene	45.10

Cursul pietei Brașov.

Din 12 Februarie 1897.

Bancnote rom. Camp.	9.45	Vënd.	9.47 1/2
Argint român. Cump.	9.43	Vënd.	9.45
Napoleon-d'ori Camp.	9.48	Vënd.	9.50
Galbeni Cump.	5.65	Vënd.	5.70
Ruble rusești Cump.	126.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	—	Vënd.	—
Lire turoesci Cump.	—	Vënd.	—
Soris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Nr. 2113—97.

PUBLI CAȚI UNE

asupra închiderii apaductului.

Lipsa de apă în apaduct constringe pe acest magistrat, conform dispozițiilor §. 16 al statutului de apă și §-lui 5 a dispozițiilor provisorice-ulteriorice, ca rezervariul cel mare al apaductului să se închidă dela 10 ore seara până la 5 ore dimineața, îndrumându-se tot de-odată locuitorii din cetatea Brașovului și Blumena, ca în intervalul acesta să-și procure apa din fântânele cele vechi.

În cas când nici prin această dispozițiune nu se va delătura lipsa de apă, atunci se va detrage folosința apei din apaduct pentru scopuri industriale seu de meserie, seu cu totul seu numai pe un anumit timp.

Brașov, 5 Februarie 1897.

1180,2--2

Magistratul orașenesc.

„PARSIMONIA” institut de credit și economii societate pe acțiuni în Bran.

CONVOACARE

la adunarea generală

a institutului de credit și economii societate pe acții „PARSIMONIA” în BRAN, ce se va ține Joi, în 25 Februarie 1897 st. n. la 10 ore a. m. în localul institutului, la care sunt invitați toți acționarii a se prezenta în sensul §-lui 20 din statutele institutului.

Obiectele de deliberare sunt următoarele:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere,
2. Statorirea bilanțului și a împărțirii profitului;
3. Modificarea §§. 20 și 22 al statutelor;
4. Intregirea direcțiunii și a comitetului de supraveghiere;
5. Alte propuneri eventuale.

Bran, 1 Februarie 1897.

Din însărcinarea Direcțiunii: **I. Cav. de Puscariu,** președinte.

Bilanț cu 31 Decembrie 1896.

ACTIVE.			PASIVE.		
	fl.	cr.		fl.	cr.
Rate restante din capitalul social	13,455	—	Capital social, 600 acții à fl. 50	30,000	—
Cassa în numărariu	1,179	34	Depuneri spre fructificare	29,822	19
Cambii escomptate	48,215	20	Cambii reescomptate	1,000	—
Spese de fondare fl. 365.96 cr.			Interese transitoare pro 1897	1,005	61
20% amortisare fl. 73.19 „	292	77	Fondul de rezervă	60	—
Mobilier	428	89	Profit neîmpărțit transpus din 1895.	45	52
			Profit curat	1,637	88
v. a.	63,571	20	v. a.	63,571	20

DEBIT.

Profit și Perderi.

CREDIT.

EȘITE.			VENITURİ.		
	fl.	cr.		fl.	cr.
Interese pentru depuneri spre fructif.	1,101	17	Interese dela cambii escomptate	2,698	85
Spese diferite, porto-postal etc. fl. 420.01 cr.			Provisiune de administ. fl. 793.38 cr.		
Remunerațiuni fl. 485.— cr.	905	01	Provisiune la acții din a II-a emisiune fl. 490.— cr.	1,283	38
Contribuțiune:					
a) după depuneri fl. 60.77 cr.					
b) Comunală fl. 62.99 cr.					
c) erarială fl. 141.22 cr.	264	98			
20% amortisarea speselor de fondare	73	19			
Profit curat	1,637	88			
v. a.	3,982	23	v. a.	3,982	23

Bran, 31 Decembrie 1896.

George Manoiu m. p.,
v.-președinte.
George Babeș m. p.,

Georgiu Enescu m. p.,
liariu Reit m. p.,

Axente Moșoiu m. p.,
Ioan Manoiu m. p.,

Iosif Runceanu m. p.,
Miron Tatoi m. p.,

Subsemnatul comitet am esaminat conturile prezente și confruntându-le cu registrele principale și auxiliare ale societății, ținute în bună ordine, le-am găsit în consonanță cu aceleași și exact.

Bran, 1 Februarie 1897.

Nicolau Garoiu m. p.,
președinte.

Nicolau Manoiu m. p.,

Leontin Puscariu m. p.,
v.-președinte.

Ioan Manoiu m. p.,
Iosif Enescu m. p.,

Praturile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiă este provădută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leucire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoase la stomach și pantece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bôle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încôce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătorească.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este forțe bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de gîdînă și reumatism și a altor urmări de răcedă. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Apa de gură-Salicyl a lui Moll.

(Pe baza de natron Acid-salicylic)

La întrebuițarea gîlnică, cu deosebire importantă pentru copii de or-ice etate și adulți, asigură această apă de gură conservarea sănătoasă și mai departe a dinților. Prețul sticlei provădute cu marca de apărare a lui A. Moll 60 cr.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciă se efectuează gîlnic prin rambursă postală.

La depozite se se cêră anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoșii, Teutsch & Tartler.

3—0

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

1. Dela Pesta la Brașov:

- Tr. accelerat: 5 ore 07 m. dimineața.
- Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
- Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
- Trenul mixt: 10 ore 25 minute seara.

2. Dela Bucuresoi la Brașov:

- Trenul accel: 2 ore 18 min. după am.
- Trenul mixt: 5 ore 20 m. după am.
- Trenul de persoane: 9 ore 8 minute seara.
- Trenul accel.: — ore — minute seara.

3. Dela Zărnesoi la Brașov: (Gara Bartolomeiu.)

- Trenul mixt: 7 ore 44 min. dimineața.
- Trenul mixt: 1 ora 29 min. după am.
- Trenul mixt: — ore — min. seara.

4. Dela Ch-Ogorheiu la Brașov.

- Trenul de pers.: 8 ore 15 min. dim.
- Trenul de persoane: 1 ora 46 m. d. am.
- Trenul mixt: 7 ore 12 min. seara.

5. Dela Sinaia la Brașov*)

- Trenul de persoane — ore — m. dim.

*) Acest tren circulă numai Joia Duminaca și la sêrbători.

Plecarea trenurilor din Braș.

1. Dela Brașov la Pesta

- Trenul mixt: 5 ore 8 min. dimineața.
- Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
- Trenul de persoane: 7 ore 43 min. seara.
- Tr. accelerat: 0 ore 0 min. seara.

2. Dela Brașov la Bucuresci:

- Trenul de pers.: 3 ore 55 min. dim.
- Tr. accelerat: 0 ore m. dim.
- Trenul mixt: 11 ore înainte de am.
- Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am.

3. Dela Brașov la Zărnesoi. (Gara Bartolomeiu.)

- Trenul mixt: 8 ore 35 min. dimineața.
- " " 4 " 55 m. după am.
- Trenul mixt: — ore — min. dim.

4. Dela Brașov la Ch-Ogorheiu.

- Trenul de persoane: 3 ore 1 după am.
- Trenul mixt: 8 ore 50 minute dim.
- Trenul de pers.: 5 ore 20 min. dim.

5. Dela Brașov la Sinaia*)

- Trenul de persoane 0 ore — min. seara

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

Sunt a se adresa subscrisei administrațiunii. In cazul pu-

blicării unui anuntiu mai mult de odată se face scăgēmēt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.”

Numere singuratice a 5 cr. se pot cumpêra în din „Gazeta Transilvaniei” librăria Nicolae Ciurcu.